

Op Stapel 2026-03

06 februari 2026

- › *In de rubriek [Op Stapel](#) geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).*

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen

Joachim Van Tilburg en Els Supply (wat de toelichting betreft)
joachim.van.tilburg@g-o.be els.supply@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

In deze aflevering:

- De organisatie van het schooljaar in het basis- en secundair onderwijs.
- De samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs.

1. De organisatie van het schooljaar in het basis- en secundair onderwijs

Met het doel de onderwijstijd maximaal te benutten, wil de Vlaamse regering vanaf 1 september 2026 (tenzij anders vermeld) een aantal maatregelen invoeren in het basis- en secundair onderwijs.

Basisonderwijs

- Hervorming van de pedagogische studiedagen
 - o De mogelijkheid om anderhalve dag de lessen te schorsen om pedagogische studiedagen in te richten blijft bestaan. De mogelijkheid om extra pedagogische studiedagen aan te vragen, kan niet meer.
 - o Op de laatste schooldag voor de zomervakantie kan geen pedagogische studiedag worden georganiseerd.
- Opheffing schorsing lessen
 - o De facultatieve verlofdagen kunnen niet meer opgenomen worden.
 - o Wanneer een schoolgebouw wordt gebruikt voor verkiezingen, kunnen de lessen niet meer geschorst worden de dag na de verkiezingen. Dit kan enkel wanneer de school onbereikbaar of ontoegankelijk is door overmacht.
 - o De laatste dag voor de zomervakantie is een schooldag met toepassing van de gebruikelijke schooluren. De halve dag schorsing van de lessen valt dus weg.
- Recht op opvang
 - o Tijdens de lesdagen moet het schoolbestuur altijd opvang voorzien (behalve bij onbereikbaarheid of ontoegankelijkheid door overmacht) bij bv. afwezigheid van leerkrachten. Leerlingen kunnen dus niet thuisblijven (tenzij dus bij overmacht). Het schoolbestuur is daarbij ook verantwoordelijk voor de invulling van de opvang.
 - o Vanaf 1 september 2027 moet het schoolbestuur ook tijdens pedagogische studiedagen opvang voorzien, als de ouders daar om vragen (en de school niet onbereikbaar of ontoegankelijk is door overmacht). Ook hier is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de invulling van de opvang.

Secundair onderwijs

- Opheffing schorsing lessen
 - o Er kunnen geen lessen meer worden geschorst om een pedagogische studiedag te organiseren.
 - o De facultatieve verlofdagen kunnen niet meer opgenomen worden.
 - o De mogelijkheid om lessen bij het begin van het schooljaar een halve dag te schorsen, valt weg.

- Wanneer een schoolgebouw wordt gebruikt voor verkiezingen, kunnen de lessen niet meer geschorst worden de dag na de verkiezingen. Dit kan enkel wanneer de school onbereikbaar of ontoegankelijk is door overmacht.
- Evaluatiedagen
 - Onder “evaluatie” wordt verstaan:
 - vooraf aangekondigde examens of proeven over grotere leerstofgehele (summatieve evaluatie). Bekwaamheidsproeven, opgelegd in het kader van externe certificering, worden hier niet onder verstaan.
 - de begeleidende klassenraad tijdens het schooljaar en de delibererende klassenraad.
 - evaluatiegesprekken met leerlingen en eventueel de ouders.
 - Het aantal evaluatiedagen waarvoor de lessen kunnen geschorst worden:
 - in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4, met uitzondering van de 7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt:
 - ➔ maximaal 45 halve lesdagen per schooljaar, en die kunnen starten ten vroegste 22 halve lesdagen vóór de kerstvakantie, vóór de paasvakantie of vóór de laatste lesdag van het schooljaar én enkel wanneer er examens (summatieve evaluatie) worden georganiseerd.
 - in de 7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt van het voltijds gewoon secundair onderwijs en van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4:
 - ➔ maximaal 20 halve lesdagen per semester én enkel wanneer er examens (summatieve evaluatie) worden georganiseerd.
 - in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4:
 - ➔ maximaal 12 halve lesdagen per schooljaar indien formatief (= gespreid of permanent) wordt geëvalueerd en er geen examens worden georganiseerd.
 - in het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvormen 1, 2 en 3:
 - ➔ maximaal 12 halve lesdagen per schooljaar.
 - in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4, kunnen scholen wanneer permanente evaluatie en examens worden gecombineerd eveneens evaluatiedagen inplannen:
 - ➔ het aantal evaluatiedagen moet lager liggen dan 45 halve lesdagen per schooljaar. Ook in dit geval moet de spreiding van de evaluatiedagen over de verschillende examenperiodes worden gerespecteerd (zie eerste punt).
 - in de opleiding Basisverpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs:
 - ➔ geen maximum; de school kan zelf bepalen hoeveel tijd zij aan evaluatie wenst te spenderen.
 - De laatste dag voor de zomervakantie is geen evaluatiedag maar een schooldag met toepassing van de gebruikelijke schooluren.

-

2. De samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs

- Bij een beslissing over de toelating van een leerling, wordt de klassenraad door de voorzitter samengesteld uit ten minste drie leden van het onderwijzend personeel van het structuuronderdeel waarvoor de leerling kiest. De voorzitter duidt die leden dus aan.
- Bij een beslissing over de vorming, evaluatie en deliberatie, wordt de klassenraad door de voorzitter samengesteld uit ten minste 75% van de leden van het onderwijzend personeel van het structuuronderdeel waarvoor de leerling heeft gekozen. De voorzitter duidt die leden dus aan en waakt erover dat de klassenraad deskundig en representatief is samengesteld opdat de beslissing op alle relevante elementen van het leerlingendossier is gebaseerd.
Echter, elk lid van het onderwijzend personeel dat niet door de voorzitter wordt aangeduid, heeft het recht om op eigen initiatief toch aan de klassenraad deel te nemen.
- De voorzitter van de klassenraad beslist of de leden van de klassenraad fysiek of digitaal aanwezig zijn op de klassenraad.

Protocol van het Gemeenschapsonderwijs bij het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming, wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basis- en in het secundair onderwijs en de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs

Het Gemeenschapsonderwijs geeft **een protocol van gedeeltelijk akkoord** bij *het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming, wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basis- en in het secundair onderwijs en de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs*.

Het Gemeenschapsonderwijs gaat volmondig akkoord met de intentie van de Vlaamse regering om de onderwijstijd te maximaliseren. Het streven naar dat maximaal benutten van de onderwijstijd is terecht maar tegelijk is het voorzien van voldoende ruimte voor professionalisering, overleg en afstemming essentieel om die onderwijstijd net kwaliteitsvol en doelgericht in te vullen en net daaraan komt dit besluit onvoldoende tegemoet. Daarenboven heeft dit besluit niet louter betrekking op 'leerlingenregelgeving', wel integendeel. De voorgestelde maatregelen in dit besluit hebben een minstens even grote impact op het personeel en dus op de schoolorganisatie. Bovendien is er een duidelijke link met het loopbaandebat; vanuit die optiek zijn de maatregelen in dit besluit te beschouwen als een voorafname op dat loopbaandebat. Het Gemeenschapsonderwijs geeft de voorkeur aan een geïntegreerde aanpak zodat maatregelen om de onderwijstijd te optimaliseren ingebed worden in een duurzame en lange termijnvisie op die loopbaan en dus op schoolorganisatie. Dat zal niet alleen de schoolteams maar ook de leerlingen ten goede komen.

Voor het basisonderwijs worden de **pedagogische studiedagen** behouden en dat vindt het Gemeenschapsonderwijs positief. Echter is het zo dat scholen niet langer de mogelijkheid wordt geboden om een bijkomende pedagogische studiedag aan te vragen. Dat is te betreuren in een periode waarin basisscholen voor grote inhoudelijke veranderingen staan, zoals de invoering van nieuwe minimumdoelen en een kennisrijk curriculum. Het beperken van collectieve vormingsmomenten tot enkel het begin van het schooljaar of tot evaluatiedagen is voor scholen onvoldoende om veranderingen kwalitatief te kunnen uitwerken en implementeren. Het ingrijpen in de professionaliseringsmogelijkheden valt moeilijk te rijmen met de reële noden op het vlak van schoolontwikkeling, gedrag, inclusie en onderwijskwaliteit. Dergelijke thema's vragen structurele, gezamenlijke en doorgedreven professionalisering en dus niet louter ad-hoc momenten.

Daarenboven wordt er van scholen verwacht dat ze bij de organisatie van die pedagogische studiedagen in opvang voorzien voor leerlingen. Dat het schoolbestuur de verantwoordelijkheid krijgt om die opvang in te vullen, maakt deze maatregel implementeren er niet eenvoudiger op, minstens door de beperkte grootte van een schoolteam in het basisonderwijs. Professionalisering behoort tot het takenpakket van een leerkracht en teamprofessionalisering maakt daar voor het Gemeenschapsonderwijs onderdeel van uit. Denk maar aan het uittekenen van een visie, implementatie leerplannen en dergelijke.

Voor het secundair onderwijs wordt de mogelijkheid opgeheven om op schooldagen de lessen te schorsen voor de organisatie van een pedagogische studiedag. Het feit dat scholen collectieve vormingsmomenten kunnen organiseren op andere tijdstippen, bijvoorbeeld vlak voor de start van het schooljaar, tijdens evaluatiedagen of bij het begin van een schoolvakantie, is een remedie die erger is dan de kwaal die dit besluit wil aanpakken. Deze maatregel, in combinatie met het beperken van het aantal evaluatiedagen in het secundair onderwijs, miskent ook voor dat onderwijsniveau het belang van collectieve vormingsmomenten. De start van het schooljaar, evaluatiedagen én schoolvakanties hebben elk hun eigen doel en finaliteit die nu door kruist dreigen te worden door de zoektocht naar alsnog een moment voor collectieve professionalisering. Professionalisering zal dus ten koste moeten gaan van een evaluatiedag of van de organisatorische uitdagingen en administratie bij het begin van een schooljaar. Dat is niet hoe het Gemeenschapsonderwijs naar professionalisering én schoolorganisatie kijkt.

Voor het buitengewoon onderwijs wordt een afwijkende regeling ingevoerd waardoor een ongerechtvaardigd verschil ontstaat ten opzichte van het gewoon onderwijs, terwijl het net de bedoeling is dat beide onderwijsvormen naar elkaar toegroeien. Hoewel professionaliseringsmomenten formeel nog mogelijk blijven tijdens evaluatiedagen, wordt de effectieve organisatie - zowel van het evaluatieve als van het vormingsluik - ernstig bemoeilijkt doordat leerlingen op dat moment op school aanwezig moeten zijn. Dit ondergraft de kwaliteit en diepgang van beide processen, nochtans essentieel binnen de BuSO-context, die gekenmerkt wordt door complexe zorgnoden en diverse, individuele ondersteuningsvragen. De handelingsplanning, die fungeert als de centrale motor van alle processen binnen het buitengewoon onderwijs, vereist structureel overleg en afstemming tussen alle betrokken actoren. Dit veronderstelt voldoende tijd en de aanwezigheid van alle betrokkenen, wat onverenigbaar is met een volledig ingevulde lesdag.

Het **besluitvormingsproces in het secundair onderwijs** op het einde van het schooljaar is een bijzonder cruciale periode en deliberaties zijn niet alleen arbeids- en tijdsintensief maar dienen ook grondig en kwaliteitsvol te gebeuren. Door de wijzigingen aan de regelgeving wordt dit proces niet meteen gefaciliteerd, wel integendeel. Dat de laatste schooldag voor de zomervakantie geen evaluatiedag meer kan zijn, is problematisch en dat wordt in het besluit onvoldoende ondervangen door te stellen dat het een schooldag is met de toepassing van de gebruikelijke schooluren. Een laatste schooldag voor de zomervakantie wordt doorgegaans gebruikt voor inhaalexamens, gesprekken tussen ouders en directies, herdeliberaties en dergelijke. Allemaal noodzakelijke activiteiten die dan anders moeten georganiseerd worden. De meerwaarde van die laatste dag voor de zomervakantie niet meer als evaluatiedag te labelen, ontgaat ons dan ook.

